

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

'Omnia vincit amor': Het antieke beeld van de aardse liefde in middeleeuws-encyclopedische context (ca. 200 - ca. 1300)

Mulders, E.M.

Publication date
2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Mulders, E. M. (2013). *'Omnia vincit amor': Het antieke beeld van de aardse liefde in middeleeuws-encyclopedische context (ca. 200 - ca. 1300)*. [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

PREAMBULE

De lotgevallen van Eros

Het onderwerp van dit proefschrift is de antieke god Eros en het beschrijft de ontwikkelingen in de vormen en betekenissen van deze figuur in de middeleeuwse beeldenwereld. De god Eros is een mythologisch persoon, een personage in vele verhalen. Dit is zijn aard en een verhaal is dan ook de context waarin hij werkelijk thuishoort. De ontwikkelingen in zijn middeleeuwse beeldtraditie kunnen eveneens opgevat worden als een verhaal. Om eer te doen aan het ware wezen van Eros, de verhaalfiguur, speelt in dit proefschrift dit verhalende aspect in enige mate mee. Het verhaal van Eros in de Middeleeuwen kan verteld worden als het relaas van de lotgevallen van een godheid die zich staande heeft moeten houden in een wereld die hem niet altijd even vriendschappelijk gezind was, maar die na vele omzwervingen en avonturen uiteindelijk tronend en gekroond eindigde.

Aanvankelijk was hij een oerkracht die vóór tijd en ruimte al bestond, de kracht die de schepping in gang zette. Die schepping werd gecontinueerd door diezelfde Eros, als oorzaak van alle voortplantingsdrift. Dit bracht de godheid als een handelend persoon op aarde waarbij hij het uiterlijk verwierf van een jongen met pijl en boog die joeg op goden, mensen en dieren en hen trof met het vuur van de liefde. Met de komst van het christendom werd hem zijn macht ontnomen en werd hij de ondeugd van de zinnelijke liefde, een ondeugd die bestreden diende te worden. Hiermee werd Eros van jager tot prooi. In de vroege Middeleeuwen werd hij gevangen en opgesloten, gerubriceerd in een wetenschappelijke, encyclopedische context. Eeuwenlang bleef hij daarin machteloos en gekooid. Door de verwevenheid van wetenschap en maatschappij in bepaalde milieus, slaagde Eros er tijdens de twaalfde eeuw in zich opnieuw een maatschappelijke rol te verwerven. Hij kreeg een positieve functie toebedeeld in het systeem van de hoofse liefde. In de *Roman de la Rose* uiteindelijk, werkte hij zich op tot grote heer en leidsman van alle hoofse edelen op hun weg naar deugdzaamheid. Eros wint.